

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. april 2013
Kontor: Sikkerheds- og Forebyg-
gelseskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0030-1356
Dok.: 722224

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 665 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. marts 2013.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

Morten Bødskov

/

Anette Arnsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 665 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere den svenske domstol Kammarrättens afgørelse af 19. december 2012 om, at sterilisation som betingelse for kønsskifte strider imod Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og den svenske regerings planer om en lovændring på området, som skal træde i kraft 1. juli 2013? (Der henvises til omtale af afgørelsen og af den svenske regerings planer på Kammarrättens hjemmeside: <http://www.kammarrattenistockholm.domstol.se/Om-Sveriges-Domstolar/Pressrum/Nyheter-och-pressmeddelanden/Kravet-pa-sterilisering-vid-konsbyte-stridermot-Europakonventionen/>).

Svar:

1. Ved dom af 11. juli 2002 (*Christine Goodwin v. The United Kingdom*, sag 28957/95) fastslog Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), at det udgjorde en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 om retten til respekt for privat- og familieliv, at klageren, som lovligt havde fået foretaget en kønsskifteoperation fra mand til kvinde, ikke i juridisk henseende kunne blive registreret som mand.

EMD tog ikke ved dommen stilling til, om det er foreneligt med konventionen, at der som betingelse for juridisk at få anerkendt et kønsskifte stilles krav om, at der er gennemført en bestemt medicinsk behandling eller et bestemt medicinsk indgreb.

2. Ved dom af 19. december 2012 tog Kammarrätten i Stockholm blandt andet stilling til, om et krav om sterilisering - som betingelse for juridisk at få anerkendt et kønsskifte - strider mod retten til respekt for privat- og familieliv i EMRK artikel 8 og forbuddet mod diskrimination i EMRK artikel 14.

Ifølge § 1 i den svenske könstillhörighetslagen er det efter svensk ret blandt andet en betingelse for juridisk at få anerkendt et kønsskifte, at personen, der ansøger herom, enten er blevet steriliseret eller af anden grund mangler forplantningsevnen.

Kammarrätten bemærkede, at ved indførelsen af kravet om sterilisering var formålet med kravet at eliminere risikoen for den forvirring i slægtskabsforholdene, som ville opstå, hvis en transseksuel person, som juridisk havde skiftet køn, får børn. Kammarrätten konstaterede på denne baggrund, at

steriliseringskravet ikke i sig selv blev anset som en betingelse for at tilhøre et bestemt køn.

Kammarrätten fandt, blandt andet på grund af indgrebets karakter, at et krav om sterilisering udgør et sådant integritetskrænkende indgreb, at det ikke kan anses for foreneligt ("inte kan anses förenligt med") med EMRK artikel 8.

For så vidt angår EMRK artikel 14, udtalte Kammarrätten følgende:

"Vidare riktar sig kravet på sterilisering enbart till transsexuella personer. Att ställa upp ett så ingripande krav för en viss grupp innebär att könstillhörighetslagens krav även måste anses stå i strid med diskrimineringsförbudet i Europakonventionens artikel 14"

Kammarrätten fandt ikke, at kravet kunne retfærdiggøres, idet det hverken forekom sagligt begrundet eller proportionalt. Kammarrätten lagde i den forbindelse blandt andet vægt på, at den svenske regering ved et lovforslag havde foreslået, at steriliseringskravet fjernes, samt at det i et memorandum fra Regeringskansliet var blevet vurderet, at den gældende lovgivning sikrer de nye familiekonstellationer en tryk og retmæssig retsstilling.

Kammarrätten fandt på denne baggrund, at kravet om sterilisering var i strid med EMRK artikel 8 og 14.

Kammarrättens dom vedlægges.

3. Justitsministeriet finder ikke anledning til at kommentere den svenske regerings planer om en lovændring på området. Der henvises i den forbindelse til den arbejdsgruppe, som er nævnt i den samtidige besvarelse af spørgsmål 666 (Alm. del) fra samme spørger. Som det fremgår af arbejdsgruppens kommissorium, skal arbejdsgruppen beskrive erfaringer fra andre lande, hvor det ikke forudsætter kirurgiske indgreb at opnå kønsskifte i juridisk forstand. Arbejdsgruppen skal selv afgrænse de relevante lande.